Актуальним є впровадження індивідуальних підходів до клієнтів (high-touch), продуктових інновацій в рамках дестинацій та ін. передових підходів менеджменту туризму та рекреації.

Ладонько Л.С.
доктор економічних наук,
доцент кафедри фінансів та обліку
Мітал О.Г.
кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки підприємництва
та природокористування ТНУ імені В.І.
Вернадського

ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ ЗА ДОПОМОГОЮ КРАУДФАНДИНГУ

Протягом останніх десяти років спостерігається трансформація методів фінансування інвестиційних проектів. Розвиток технологій вплинув на виникнення нових бізнес-моделей, в яких збільшується роль цифрового користувача. Особливого поширення набуває краудфандінг, який дозволяє великій кількості осіб через онлайн-платформи спільно фінансувати певні види проектів різної спрямованості [1].

Якщо перекладати дослівно термін «краудфандінг» з англійської мови (crowdfunding), то виходить «фінансування натовпом». Правильніше буде трохи адаптувати цей переклад і перевести цей термін як «Народне (колективне) фінансування». В такому перекладі і криється основна суть цього явища.

За своєю суттю, краудфандінг – це народне інтернет фінансування ідеї або залучення грошових коштів від усіх бажаючих, для того, щоб профінансувати будь-який проект [2].

Краудфандінгове інвестування це новий вид інвестування, який з'явився 10 років тому. Однак, на думку фахівців, це найдинамічніший вид фінансування інвестиційних проектів. Всього за наскільки років з 2012 по 2015 роки світовий обсяг фінансування інвестиційних проектів через краудфандінг виріс у 13 разів з 2,7 млрд доларів до 34 млрд доларів. А до 2020 року експерти оцінюють його зростання до 90 млрд доларів. Зростання привабливості краудфандінга для фінансування інвестиційних проектів призводить до зростання кількості краудфандінгових платформ у світі. У світі налічується понад 1300 краудфандінгових платформ, які відрізняються за географічним розташуванням, типам розміщених ІП, принципам збору коштів і схемами винагороди. В Україні краудфандінг тільки починає розвиватися и не є таким популярним серед користувачів як за кордоном.

Найвідомішою краудфандінговою платформою в Україні є майданчик «Спільнокошт», яка був створений у 2012 році. Для розміщення на майданчику приймаються будь (які проекти у сфері освіти, охорони здоров'я, спорту, наукових досліджень та інше. Використовувана схема фінансування «Залиш все собі». Як форма винагороди краудінвесторов використовується схема нефінансової винагороди. Автор проекту повинен надати повну і достовірну, повну інформацію про проект, а також по завершенні проекту показати фінансовий звіт про використання отриманих коштів. У лютому 2014 року почала свою роботу ще одна українська краудфандінгова платформа NaStarte. Вона призначена для збору коштів на проекти сфері наукових досліджень, спорту, мистецтва. Працює за принципом «Все або нічого», проекти повинні бути результатом особистої праці автора і як форма винагороди використовується не фінансова винагорода. На користь самої платформи «На старті» із загальної суми відраховується 8% плюс податки. У 2015 році була створена платформа «Моє місто», яка є майданчиком для дискусії, створення та реалізації проектів покращення міського середовища міста Одеса. Українська краудфандінгова платформа GoFndEd для освітніх проектів була створена у 2016 році, де усі бажаючи вчителі мають можливість опублікувати свій проект і обираються ті проекти, які заслуговують довіру. По завершенні проекту, автори надсилають фінансовий та змістовий звіт інвестиційного проекту. Якщо проект не зібрав необхідної суми, то кошти повертаються доброчинцям або цими коштами можна підтримати інший проект [3 с. 14-20].

Наразі українські краудфандінгові платформи направлені більше на соціальні, екологічні та культурні проекти, вартість яких порівняно невелика. Люди більше схильні надавати гроші на благодійні справи, а не підприємцям, які починають свій бізнес.

Інноваційні форми фінансування проектів соціально-економічного розвитку починають створювати істотну конкуренцію традиційним формам залучення фінансових коштів, таким як банківські кредити, державні позики чи емісія цінних паперів. Доцільно зазначити, що наприкінці XX століття Б. Гейтс назвав сучасні банки «динозаврами», оскільки «розвиток технологій дозволить значно знизити витрати, що знищить банки в тому вигляді, в якому вони є зараз» [4 с. 232].

Краудфандінг є гарним варіантом для залучення коштів у фінансування соціальних проектів, проте як і кожна технологічна новинка, він потребує вдосконалення різних процесів, переважно саме в Україні. Для цього необхідні зусилля та бажання держави та обов'язково розробників проектів працювати над проблемою.

Список використаних джерел:

1. Краудфандінг как инновационный метод финасрования проектов [Електронний ресурс]. – Режим доступу:https://modecon.mnau.edu.ua/issue/5-2017/UKR/volosovych.pdf

2. Краудфандінг і краудінвестінг – що це таке простими словами: види і особливості і зарубіжні краудфандінгові майданчики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://businessman.pp.ua/kraudfanding-i-kraudinvesting-shho-ce-take

3. КовтуненкоК.В., Нестеренко О.В. Використання краудфандингу як інструменти фінансування інноваційних проектів// Інвестиції: практика та досвід- 2017-№ 15

4. Гейтс Б. Бизнес со скоростью мысли / Б. Гейтс. – 2-е изд., исправленное. – М. : Эксмо, 2007 – 480 с